

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000109718

Datum
22 april 2026

Opgesteld door
[Redacted]

Samengewerkt met
[Redacted]

Bijlage(n)
2

Aan
Van

MBZK
CZW/CZ

nota

Kamerbrief discriminatietoets publieke dienstverlening

Aanleiding

De Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme heeft op 13 februari 2025 de voortgangsrapportage 'Ervaringen en lessen om discriminatie in publieke dienstverlening te voorkomen en te bestrijden' uitgebracht waarin zij de door hen ontwikkelde Discriminatietoets Publieke Dienstverlening (Discriminatietoets) introduceren. De staatscommissie heeft de toets daarna verder ontwikkeld en op 3 november 2025 de bijbehorende website (www.discriminatietoets.nl) gelanceerd. Met deze brief geeft u een reactie op de voortgangsrapportage en geeft u aan hoe u vervolg gaat geven aan de Discriminatietoets.

Geadviseerd besluit

Het advies is om in te stemmen met verzending van de Kamerbrief aan de Tweede Kamer en daartoe de brief te ondertekenen.

Kern

De Kamerbrief bestaat uit drie delen.

Algemene reactie

- In het eerste deel geeft u een algemene appreciatie op de discriminatietoets. U geeft aan enthousiast te zijn over de toets en u bedankt de staatscommissie voor het ontwikkelen van dit nuttige, duurzame en belangrijke instrument in de aanpak van institutionele discriminatie.

Rapport

- In het tweede deel geeft u een korte samenvatting van en reactie op de voortgangsrapportage. In de voortgangsrapportage introduceert de staatscommissie de Discriminatietoets. De Discriminatietoets is een instrument waarmee overheidsorganisaties zelf kunnen nagaan welke processen en praktijken risico's vormen op discriminatie in hun dienstverlening. Tijdens een pilot met drie organisaties – de gemeente Arnhem, de Douane en DUO – is de Discriminatietoets getest.
- In haar rapport omschrijft de staatscommissie een aantal van de opgedane inzichten uit de pilot die zowel relevant zijn voor de verdere ontwikkeling en bredere toepassing van de Discriminatietoets alsook voor de structurele aanpak van discriminatie en racisme door overheidsorganisaties.

- U gaat kort in op de vier lessen (de rol van mensbeelden, het belang van burgerparticipatie, discriminatie in de publieke dienstverlening als institutioneel probleem en het belang van organisatorische en maatschappelijke randvoorwaarden) die daaruit volgen en hoe bestaande beleidstrajecten en de doelstellingen uit het regeerakkoord hierop aansluiten.

Onze referentie
2026-0000109718

Datum
22 april 2026

Vervolg

- In het derde deel van de brief gaat u in op de vraag op welke wijze u vervolg wil geven aan de discriminatietoets. U doet dit aan de hand van twee stappen: (1) de inbedding van de Discriminatietoets in bestaande structuren en (2) het instellen van een projectteam.
1. De inbedding in bestaande structuren.
De Discriminatietoets is een effectief en krachtig hulpmiddel om organisaties te helpen, maar het is slechts één van de instrumenten en wijzen om dit te doen. De Discriminatietoets sluit aan op al bestaande instrumenten, toetsen en initiatieven. Ze zijn complementair en het is aan organisaties om te beslissen van welk instrument zij gebruik willen maken om de organisatie door te lichten op risico's op discriminatie.
 2. Instellen projectteam.
U stelt mensen en middelen beschikbaar voor het vervolg van de discriminatietoets. U stelt een projectteam in dat de procesbegeleiding op zich neemt, organisaties stimuleert, nadenkt over een duurzame borging, kennissessies organiseert en de Kamer informeert. Het vervolgtraject geeft u samen op met publieke dienstverleners, gemeenten en departementen vorm. Relevant daarbij is ook de praktische uitvoerbaarheid. Daarnaast geeft u aan dat u niet voornemens bent om de Discriminatietoets verplicht te maken en wettelijk te verankeren.

Toelichting

Politieke context

Met deze brief geeft u invulling aan het verzoek om een kabinetsreactie van het lid Tsegai¹, de motie van het lid Nispen² om regie te pakken bij de implementatie van het advies van de staatscommissie en de motie van het lid Azarkan om een brede doorlichting op discriminatie en etnisch profileren te organiseren van de werkwijze en organisatiecultuur van alle (semi)overheidsinstanties en uitvoeringsinstanties.³

Financiële/juridische overwegingen

In de brief geeft u ook aan dat u middelen beschikbaar stelt voor de opvolging van de discriminatietoets. Het gaat om 500.000 in 2026, om 1,1 miljoen in 2027, 2028 en 2029 en in 2030 nog 500.000. De opbouw van deze reeks is vanuit de gedachte dat 2026 een aanloopjaar is, dan drie volle jaren en daarna afbouw. Na 2030 moeten organisaties zelf in staat zijn om in de procesbegeleiding te voorzien.

¹ Verzoek gedaan tijdens het commissiedebat discriminatie, racisme en mensenrechten van 29 januari 2025. Met deze brief kan ook het verzoek om een gezamenlijke reactie samen met de minister van SZW als afgedaan beschouwd worden.

² Motie van het lid van Nispen c.s. (Tweede Kamer, vergaderjaar 2024–2025, 30 950, nr. 439).

³ motie Azarkan, Jetten, en Van Kooten-Arissen (Tweede Kamer, vergaderjaar 2020–2021, 35 510, nr. 33).

Deze informatie is eerder met de Kamer gedeeld bij de beantwoording van Kamervragen van het lid Ceder.⁴

Onze referentie
2026-0000109718

Datum
22 april 2026

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief beleidsreactie discriminatietoets	

⁴ Beantwoording Kamervragen lid Ceder (Tweede Kamer, vergaderjaar 2025-2026, nr. 717).